

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS
ĮSTATYMO NR. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR FINANSINĖS
PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS ĮSTATYMO
NR. XIII-1281 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti finansinės paskatos jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą **šiuo įstatymu apibrėžiamose** Lietuvos Respublikos ~~regionuose, teritorijose~~ (toliau – finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms), teikimo sąlygas, tvarką ir jos finansavimą.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos ~~regioninės plėtros įstatyme~~ Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme.“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama **socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka**, atsižvelgiant į atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikti.“

4 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) įsigyja pirmąjį būstą Lietuvos Respublikos ~~regione, kurio teritorijoje nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinė vertė yra ne mažiau kaip 65 procentais mažesnė negu didžiausia būsto daugiabučiuose pastatuose vieno kvadratinio metro normatyvinė vertė, kurią nustato ir savo interneto svetainėje skelbia Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas pagal kiekvienų metų sausio 1 dienos vidutinės nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose, savivaldybių centruose ir kitose savivaldybių teritorijose. Lietuvos Respublikos regionai, kurių teritorijose pirmąjį būstą įsigyjančios jaunos šeimos turi teisę į finansinę paskatą, peržiūrimi tik kai pagal šiame punkte nustatytą tvarką apskaičiuota nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinė vertė to regiono teritorijoje padidėjo daugiau kaip 20 procentų teritorijoje, nepatenkančioje į savivaldybės, kurioje yra valstybės teritorijos bendrajame plane nurodytas metropolinis centras, ir ją~~

supančios valstybės teritorijos bendrajame plane nurodytos žiedinės savivaldybės teritoriją, taip pat nepatenkančioje į kurorto teritoriją;“.

5 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skyrus einamųjų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų pažymoms išduoti iš atitinkamai programai vykdyti skirtų lėšų, Šio šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus atitinkančios jaunos šeimos, pageidaujančios gauti finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, dėl pažymos išdavimo socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje ketina įsigyti pirmąjį būstą, administraciją, pateikdamos prašymą ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytus dokumentus ir (ar) duomenis, kurių reikia nustatant jaunų šeimų teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms (toliau – papildomi dokumentai).“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos jaunai šeimai išduoda pažymą, galiojančią 15 kalendorinių dienų nuo jos išdavimo dienos, ~~bet ne ilgiau kaip iki tų metų gruodžio 31 dienos~~, arba pateikia motyvuotą rašytinį atsisakymą išduoti pažymą, jeigu jauna šeima neatitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų arba jeigu yra panaudoti visi tų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikti. Tais atvejais, kai savivaldybės administracija atsisako išduoti pažymą jaunai šeimai, nes yra panaudoti visi tų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikti, jauna šeima pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką įrašoma į jaunų šeimų, laukiančių finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, sąrašą. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama laikantis eiliškumo, išskyrus atvejus, kai kreipiamasi dėl papildomos subsidijos gavimo.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 8 straipsnio 3 dalį.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje kiekvienais metais ne vėliau kaip vasario 1 dieną paskelbiama informacija apie Lietuvos Respublikos regionus, kurių teritorijose nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinė vertė yra ne mažiau kaip 65 procentais mažesnė negu didžiausia būsto daugiabučiuose pastatuose vieno kvadratinio metro normatyvinė vertė, kurią nustato ir savo interneto svetainėje skelbia Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas pagal kiekvienų metų sausio 1 dienos vidutinės nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose, savivaldybių centruose ir kitose savivaldybių teritorijose, ir apie Lietuvos Respublikos regionų teritorijas, kuriose nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės pokytis neviršija 20 procentų.

7 straipsnis. Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymą Nr. XIII-1281 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS ĮSTATYMAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti finansinės paskatos jaunoms šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą šiuo įstatymu apibrėžiamose Lietuvos Respublikos teritorijose (toliau – finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms), teikimo sąlygas, tvarką ir jos finansavimą.

2. Šis įstatymas taikomas jaunoms šeimoms, kurių kiekvienas šeimos narys yra deklaravęs gyvenamąją vietą arba įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiams ir jų šeimos nariams;
- 2) Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams;
- 3) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje;
- 4) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Būstas** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme.

2. **Jauna šeima** – kaip ši sąvoka apibrėžta Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme.

3. **Pradinis būsto kredito įnašas** (toliau – pradinis įnašas) – kredito davėjo nustatyta perkamo būsto vertės dalis, kurią kredito gavėjas turi sumokėti nuosavomis lėšomis.

4. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme.

II SKYRIUS

FINANSINĖ PASKATA PIRMAJĄ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS IR JOS FINANSAVIMAS

3 straipsnis. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms ir jos dydis

1. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama jaunoms šeimoms, atitinkančioms šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus, gavusioms socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos pažymą, patvirtinančią jaunos šeimos teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms (toliau – pažyma), ir imančioms būsto kreditą pirmajam būstui pirkti, skiriant subsidiją pradinio būsto kredito įnašo daliai padengti (toliau – subsidija) (toliau – būsto kreditas pirmajam būstui įsigyti).

2. Būsto kredito pirmajam būstui įsigyti suma, pagal kurią apskaičiuojama jaunai šeimai suteikiama subsidija, negali būti didesnė kaip 87 tūkstančiai eurų arba šios sumos ekvivalentas kita valiuta. Subsidijos dydis – 7,5 procento būsto kredito pirmajam būstui įsigyti sumos.

3. Jei būsto kredito suma viršija šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sumą, būsto kredito pirmajam būstui įsigyti dalies ir kredito dalies, kuri viršija šią sumą, grąžinimas turi būti išdėstomas ir administruojamas atskirais kredito įmokų grafikais.

4. Subsidija jaunai šeimai išmokama ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo būsto kredito pirmajam būstui įsigyti suteikimo dienos.

4 straipsnis. Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms finansavimas ir finansinės paramos skyrimas

1. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.
2. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms teikiama socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, atsižvelgiant į atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms teikti.
3. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms gali būti teikiama kartu su savivaldybės ir (ar) pelno siekiančio juridinio asmens finansine parama. Finansinės paramos teikimo tvarką ir sąlygas nustato savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į trūkstamas profesijas savivaldybėje, vaikų skaičių šeimoje, būsto energinio naudingumo klasę ar kitus savivaldybei svarbius ekonominius ar socialinius aspektus, ir (ar) pelno siekiančio juridinio asmens valdymo organai. Bendra finansinės paskatos ir finansinės paramos dalis negali būti didesnė negu 50 procentų įsigyjamo būsto vertės.

III SKYRIUS

TEISĖS Į FINANSINĘ PASKATĄ PIRMAJĮ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS NUSTATYMAS IR FINANSINĖS PASKATOS PIRMAJĮ BŪSTĄ ĮSIGYJANČIOMS JAUNOMS ŠEIMOMS TEIKIMO TVARKA

5 straipsnis. Teisė į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms

1. Teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms turi jaunos šeimos, kurios atitinka visus šiuos reikalavimus:
 - 1) socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymo dėl teisės į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms patvirtinimo (toliau – prašymas) pateikimo metu atitinka jaunos šeimos apibrėžimą;
 - 2) nė vienas jaunos šeimos narys, būdamas visiškai veiksnus (išskyrus jaunos šeimos vaikus), ir jaunos šeimos vaikai (kaip jie apibrėžti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje) iki kreipimosi į šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą instituciją dėl finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantioms jaunoms šeimoms dienos neturėjo ir kreipimosi bei pažymos išdavimo metu nė vienas jaunos šeimos narys neturi Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėje nuosavybės teise priklausančio būsto. Jeigu asmens nuosavybės teise turėtas ar asmeniui nuosavybės teise priklausančias būstas atitinka Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 8 straipsnio 2 punkto b papunktyje nustatytus būsto požymius dėl nusidėvėjimo ir naudingojo ploto, tenkančio vienam šeimos nariui (atskirai apskaičiuoto pagal šeimos narių visų nuosavybės teise vienu metu turėtų būstų naudingųjų plotų sumą ir turimų būstų naudingųjų plotų sumą), laikoma, kad jauna šeima atitinka šiame punkte nustatytą reikalavimą;
 - 3) įsigyja pirmąjį būstą Lietuvos Respublikos teritorijoje, nepatenkančioje į savivaldybės, kurioje yra valstybės teritorijos bendrajame plane nurodytas metropolinis centras, ir ją supančios valstybės teritorijos bendrajame plane nurodytos žiedinės savivaldybės teritoriją, taip pat nepatenkančioje į kurorto teritoriją;
 - 4) įsigyjamo pirmojo būsto vertė, remiantis nepriklausomo turto vertintojo nustatyta įsigyjamo būsto verte, ir įsigyjamo pirmojo būsto kaina, nurodyta notarinės formos būsto pirkimo–pardavimo sutartyje, neviršija 120 tūkstančių eurų;
 - 5) Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą;

6) nėra pasinaudojusios finansine paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms šio įstatymo nustatyta tvarka ir parama būstui įsigyti pagal Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą.

2. Kai būstas įsigyjamasis iš jaunos šeimos narių artimųjų giminaičių, juridinių asmenų, jei jaunos šeimos narys ar jo artimasis giminaitis turi daugiau kaip pusę akcijų (pajų, įnašų), jauna šeima neturi teisės į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms.

3. Jauna šeima socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka kredito davėjui pateikia:

1) jei būstas įsigyjamasis iš fizinio asmens, – iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro gautus duomenis, patvirtinančius, kad jaunos šeimos nariai nėra susiję artimos giminystės ryšiais su fiziniu asmeniu, iš kurio įsigyjamasis būstas;

2) jei būstas įsigyjamasis iš juridinio asmens, – iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos gautus duomenis apie to juridinio asmens dalyvius bei jų turimą akcijų (pajų, įnašų) skaičių, ir, jeigu vienas iš juridinio asmens dalyvių fizinių asmenų turi daugiau kaip pusę akcijų (pajų, įnašų), kartu pateikia iš Gyventojų registro gautus duomenis, patvirtinančius, kad jaunos šeimos nariai nėra susiję artimos giminystės ryšiais su juridinio asmens dalyviu fiziniu asmeniu, turinčiu daugiau kaip pusę akcijų (pajų, įnašų).

6 straipsnis. Kreipimasis dėl finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skyrus einamųjų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų pažymoms išduoti iš atitinkamai programai vykdyti skirtų lėšų, šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1–3, 5 ir 6 punktuose nustatytus reikalavimus atitinkančios jaunos šeimos, pageidaujančios gauti finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, dėl pažymos išdavimo socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka kreipiasi į savivaldybę, kurios teritorijoje ketina įsigyti pirmąjį būstą, administraciją, pateikdamos prašymą ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytus dokumentus ir (ar) duomenis, kurių reikia nustatant jaunų šeimų teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms (toliau – papildomi dokumentai). Jeigu jaunai šeimai numatoma skirti ne mažesnę nei 5 procentų būsto kredito pirmajam būstui įsigyti dydžio paramą iš savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama įsigyti pirmąjį būstą, lėšų savivaldybės tarybos nustatytais atvejais, prašyme nurodoma tai patvirtinanti informacija.

2. Jeigu savivaldybės administracija pagal prašymą ir (ar) duomenų teikimo sutartis iš valstybės ir savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų pati gauna papildomus dokumentus, jaunos šeimos jų pateikti neprivalo.

3. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos jaunai šeimai išduoda pažymą, galiojančią 15 kalendorinių dienų nuo jos išdavimo dienos, arba pateikia motyvuotą rašytinį atsisakymą išduoti pažymą, jeigu jauna šeima neatitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1–3, 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų arba jeigu yra panaudoti visi tų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai finansinei paskatai pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikti.

4. Finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama laikantis eiliškumo ir reitinguojant prašymus pagal šiuos prioritetus:

1) savivaldybių paramos dydį, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje: šių prašymų eiliškumas nustatomas pagal savivaldybių paramos dydį ir pirmiausia nagrinėjami prašymai, kai savivaldybės parama yra didžiausia, ir (arba)

2) jei įsigyjamasis pirmasis būstas patenka į savivaldybės administracijos interneto svetainėje skelbiamą prioritetinės plėtros teritoriją.

5. Jauna šeima, pageidaujanti gauti būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti, savivaldybės administracijos išduotą pažymą jos galiojimo laikotarpiu pateikia būsto kreditus pirmajam būstui įsigyti teikiančiam kredito davėjui.

7 straipsnis. Jaunų šeimų teisės ir pareigos

1. Jaunų šeimų pareigos:

1) prašyme pateikti visą ir teisingą informaciją, įrodančią jaunos šeimos teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms;

2) finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms gavusios jaunos šeimos, per pirmuosius 5 metus nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos perleisdamos kito asmens nuosavybėn už būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti įsigytą būstą, sutartyje dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti (toliau – kreditavimo sutartis) nustatyta tvarka grąžinti kredito davėjui subsidiją. Jei jauna šeima būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti grąžino kredito davėjui nepraėjus 5 metams nuo kreditavimo sutarties sudarymo dienos, ši jauna šeima, per pirmuosius 5 metus nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos perleisdama už šį būsto kreditą įsigytą būstą kito asmens nuosavybėn, subsidiją privalo grąžinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ar jos įgaliotai institucijai socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

3) per šešis mėnesius nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos visiems jaunos šeimos nariams deklaruoti gyvenamąją vietą įsigytame pirmajame būste Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka. Gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpis negali būti trumpesnis nei 5 metai nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos. Nesilaikant šio reikalavimo, subsidiją privaloma grąžinti kredito davėjui. Jei subsidija šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais atvejais negrąžinta, savivaldybės, kurioje įsigytas pirmasis būstas, administracija prižiūri, kaip jaunos šeimos laikosi šiame punkte nustatytos pareigos, ir teikia su tuo susijusius duomenis kredito davėjui socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos dėl gautos subsidijos grąžinimo netaikomos šiais atvejais:

1) nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėmis;

2) jeigu pasikeičia už būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti įsigyto būsto savininkas dėl paveldėjimo, kai paveldi sutuoktinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, vaikai ir (ar) vaikai, kuriems nustatyta ar buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba). Įpėdiniui, nenurodytam šiame punkte, šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta pareiga išlieka;

3) jaunai šeimai nutraukus santuoką, jeigu nuosavybės teisė pereina vienam iš buvusių sutuoktinių, ar nutraukus partnerystę, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, jeigu nuosavybės teisė pereina vienam iš buvusių partnerių. Šiais atvejais šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta pareiga tenka nuosavybės teisės perėmėjui;

4) jeigu už būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti įsigytas būstas parduodamas priverstinio vykdymo tvarka arba fizinio asmens bankroto proceso metu.

3. Juridinis faktas, apribojantis nuosavybės teisės į įsigytą būstą perleidimą, Nekilnojamojo turto registre išregistruojamas teisės aktų, reguliuojančių daiktinių teisių į nekilnojamuosius daiktus suvaržymą ir su daiktinėmis teisėmis susijusių juridinių faktų registravimą, nustatyta tvarka:

1) pateikus Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui šeimos ar įpėdinio, ar nuosavybės teisės perėmėjo prašymą per notarą šiais atvejais:

a) perleidžiant būstą kito asmens nuosavybėn šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju, jei būsto kreditas pirmajam būstui įsigyti nėra grąžintas kredito davėjui nepraėjus 5 metams nuo kreditavimo sutarties sudarymo dienos;

b) paveldėjus būstą šio straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytiems įpėdiniams;

2) pateikus Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui šeimos ar įpėdinio, ar nuosavybės teisės perėmėjo prašymą šiais atvejais:

a) grąžinus subsidiją Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ar jos įgaliotai institucijai, jei būsto kreditas pirmajam būstui įsigyti yra grąžintas kredito davėjui nepraėjus 5 metams nuo kreditavimo sutarties sudarymo dienos;

b) grąžinus subsidiją kredito davėjui šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytu atveju;

c) šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytu atveju;

3) vykdymo ar fizinio asmens bankroto procesuose įgaliotų asmenų prašymu šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nustatytais atvejais.

4. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui kartu su šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytu prašymu pateikiamas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išduotas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgalios institucijos patvirtinimas dėl subsidijos grąžinimo ar patvirtinimas, kad šeima neturi pareigos grąžinti subsidijos.

5. Jauna šeima turi teisę keisti kredito davėją, kuris teikia kreditus šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka, kitu kredito davėju, teikiančiu kreditus šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Informacijos tvarkymas

1. Savivaldybių administracijos informaciją apie jaunas šeimas, kurioms išdavė pažymą, tvarko Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje.

2. Savivaldybės administracija savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie savivaldybės prioritetinės plėtros teritorijas, kuriose pagal savivaldybės strateginio planavimo dokumentus numatoma būstų plėtra, taip pat informaciją apie šio įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytos savivaldybės paramos teikimo sąlygas ir dydžius.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos savivaldybės administracijos prašymu privalo nemokamai teikti jai duomenis ir (ar) informaciją, reikalingus nustatant, ar jauna šeima turi teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms.

IV SKYRIUS

KREDITO DAVĖJAI, TEIKIANTYS BŪSTO KREDITUS PIRMAJAM BŪSTUI ĮSIGYTI

9 straipsnis. Kredito davėjai, teikiantys būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti

1. Būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti gali teikti visi kredito davėjai, su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar jos įgaliota institucija sudarę sutartis dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos. Šiose sutartyse turi būti nustatyta subsidijos finansavimo tvarka ir šie kredito davėjo įsipareigojimai:

1) kontroliuoti, kad būsto kreditas pirmajam būstui įsigyti būtų naudojamas pagal šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą paskirtį;

2) apskaičiuotą subsidiją panaudoti pradinio būsto kredito įnašo daliai padengti;

3) išmokėti subsidiją, jei jauna šeima atitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatytą reikalavimą;

4) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ar jos įgaliotai institucijai teikti duomenis apie gautą pažymą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

5) Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ar jos įgaliotai institucijai teikti duomenis apie priimtą sprendimą dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti suteikimo ar atsisakymo jį suteikti, taip pat apie priimtą sprendimą dėl atsisakymo išmokėti subsidiją socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

6) kreditavimo sutartyje nustatyti, kad už būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti įsigyjamo būsto pirkimo–pardavimo sutartyje kredito gavėjui numatoma šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta pareiga, kurios pagrindu, registruojant nuosavybės teisę į įsigytą būstą,

Nekilnojamojo turto registre įregistruojamas juridinis faktas, apribojantis nuosavybės teisės perleidimą;

7) kreditavimo sutartyje nustatyti, kad už būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti įsigyjamo būsto pirkimo–pardavimo sutartyje kredito gavėjui numatoma šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta pareiga;

8) kredito gavėjo grąžintą subsidiją pervesti į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos nurodytą banko sąskaitą per 10 darbo dienų nuo subsidijos grąžinimo dienos;

9) būsto kreditą pirmajam būstui įsigyti teikti ne trumpiau kaip 3 metus nuo sutarties dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos sudarymo dienos.

2. Sutartyje dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos turi būti nustatytas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliotos institucijos įsipareigojimas ne trumpiau kaip 5 metus nuo nuosavybės teisės į įsigytą būstą įgijimo dienos kredito davėjui mokėti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą užmokestį už sutartyje dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos nustatytų įsipareigojimų vykdymą pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka pateiktus kreditavimo sutarčių duomenis. Šis užmokestis kredito davėjui negali būti mokamas ilgiau kaip iki kreditavimo sutarties įvykdymo arba kreditavimo sutarties pasibaigimo kitu būdu dienos.

3. Sutarties dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos šalys, pažeidusios minėtoje sutartyje prisiimtus įsipareigojimus, dėl kurių kita šalis patiria nuostolių (žalos), atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1–6 straipsnius ir šio straipsnio 3, 4, 9 ir 12 dalis, įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.

2. Šio įstatymo 1–6 straipsniai, šio straipsnio 9 ir 12 dalys įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Iki 2024 m. birželio 30 d.:

1) socialinės apsaugos ir darbo ministras priima šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus;

2) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar jos įgaliota institucija inicijuoja sutarčių dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti teikimo (subsidijų finansavimo) tvarkos pakeitimą.

5. Šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 3 straipsnio 3 dalies, 9 straipsnio, išskyrus minėto straipsnio 1 dalies 3 ir 7 punktus, nuostatos taikomos iki šio įstatymo 7 straipsnio įsigaliojimo ir jam įsigaliojus kredito gavėjų sudarytoms sutartims dėl būsto kredito pirmajam būstui įsigyti su kredito davėjais (toliau šiame straipsnyje – kreditavimo sutartys).

6. Šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 5 straipsnio 2 ir 3 dalys taikomos kredito gavėjams sudarant kreditavimo sutartis pagal prašymus dėl teisės į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms patvirtinimo (toliau šiame straipsnyje – prašymai), pateiktus šio įstatymo 7 straipsniui įsigaliojus.

7. Šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktas taikomas šeimoms, kurių prašymai pateikti šio įstatymo 7 straipsniui įsigaliojus.

8. Šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 7 straipsnio 2–4 dalys taikomos

šeimoms, sudariusioms kreditavimo sutartis iki šio įstatymo 7 straipsnio įsigaliojimo ir jam įsigaliojus.

9. Iki šio įstatymo 1–6 straipsnių įsigaliojimo dienos pateikti prašymai baigiami nagrinėti ir pagal juos išduodamos pažymos, patvirtinančios jaunos šeimos teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, bei sudaromos kreditavimo sutartys, vadovaujantis iki šio įstatymo 1–6 straipsnių įsigaliojimo dienos galiojusiomis Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo nuostatomis ir pagal iki šio įstatymo 1–6 straipsnių įsigaliojimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje paskelbtą informaciją apie Lietuvos Respublikos regionus, kurių teritorijose pirmąjį būstą įsigyjančios jaunos šeimos turėjo teisę į finansinę paskatą iki šio įstatymo 1–6 straipsnių įsigaliojimo dienos.

10. Iki šio įstatymo 7 straipsnio įsigaliojimo dienos pateikti prašymai baigiami nagrinėti ir pagal juos išduodamos pažymos, patvirtinančios jaunos šeimos teisę į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, bei sudaromos kreditavimo sutartys, vadovaujantis iki šio įstatymo 7 straipsnio įsigaliojimo dienos galiojusiomis Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo nuostatomis, išskyrus šio straipsnio 5 ir 8 dalyse numatytus atvejus.

11. Šeimos, kurios iki 2023 m. gruodžio 31 d. pateikė prašymus ir, vadovaujantis iki šio įstatymo 1–6 straipsnių įsigaliojimo dienos galiojusiomis Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo nuostatomis, buvo įrašytos į jaunų šeimų, laukiančių finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, sąrašą (toliau šiame straipsnyje – sąrašas), socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka turi teisę kreiptis dėl finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, vadovaujantis šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo nuostatomis. Tokiu atveju jos išbraukiamos iš sąrašo ir šie šeimų prašymai (pagal jų užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką) nagrinėjami pirmiausia.

12. Įsigaliojus šio įstatymo 1–6 straipsniams, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skyrus einamųjų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų pažymoms išduoti iš programai vykdyti skirtų lėšų, finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama laikantis šio eiliškumo:

- 1) šeimoms, kurios pateikė prašymus iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- 2) šeimoms, kurios pateikė prašymus 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau.

13. Įsigaliojus šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstyto Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymui, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skyrus einamųjų metų valstybės biudžeto asignavimų pažymoms išduoti iš programai vykdyti skirtų lėšų, finansinė paskata pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms teikiama laikantis šio eiliškumo:

- 1) šeimoms, nurodytoms šio straipsnio 11 dalyje;
- 2) šeimoms, kurios pateikė prašymus iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- 3) šeimoms, kurios pateikė prašymus 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau, išskyrus šeimas, nurodytas šio straipsnio 11 dalyje.

14. Šeimos, gavusios subsidiją iki 2023 m. gruodžio 31 d., turi teisę kreiptis dėl papildomos subsidijos iki 2024 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas